

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23Co/17/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3509202348
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 12. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Jankovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2013:3509202348.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Iveta Jankovičová a členov senátu JUDr. Daša Kontríková a JUDr. Martin Holič v právnej veci navrhovateľa: Mgr. L. A., narodená XX.X.XXXX, bytom S. XXXX/XX, M., zastúpená: JUDr. Drahomír Tomčo, advokát, Koceľova 9, 821 08, Bratislava 2, proti odporcovi: D + D Finance, s. r. o., so sídlom Športová 486/20, Nové Mesto nad Váhom, IČO: 36 327 981, zastúpený JUDr. Zuzana Csenkyová, advokátka Dolné Bašty 2, Trnava, o zaplatenie sumy 23.391,14 eur s príslušenstvom, o určenie neplatnosti právneho úkonu, na odvolanie odporcu proti rozsudku Okresného súdu v Trnave č.k. 9 Cb/74/2009-357 zo dňa 3.októbra 2012, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu I. stupňa sa potvrdzuje.

Účastníkom sa nepriznáva náhrada trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Prvostupňový súd rozhodol, že odporca je povinný zaplatiť navrhovateľke sumu 155,40 eur spolu s 5 % ročným úrokom z omeškania od 28.5.2009 do zaplatenia, do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku. Zároveň určil, že zmluva o zabezpečení záväzku prevodom vlastníckeho práva k nehnuteľnosti zo dňa 19.3.2007 uzatvorená medzi navrhovateľkou na jednej strane a odporcom na druhej strane s povolením vkladu vlastníctva dňa 25.4.2007 pod číslom V 1413 / 2007 Správou katastra v Trnave, ktorej predmetom zabezpečenia bol trojizbový byt číslo XX, o celkovej podlahovej ploche 66,3 m², nachádzajúci sa na prvom podlaží bytového domu - 72 bytových jednotiek - S. XX - XX, súpisné číslo XXXX, vchod číslo XX na ulici S. v M., postaveného na pozemku s parcelným číslom 1635/36 ako aj spoluvlastnícky podiel na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu súpisného čísla XXXX vo veľkosti 663/50506 a spoluvlastnícky podiel vo veľkosti 663/50506 k pozemku s parcelným číslom 1635/36 - zastavané plochy a nádvorja vo výmere 728 m², ktoré nehnuteľnosti sa nachádzajú v katastrálnom území M. a sú zapísané v Správe katastra Trnava na liste vlastníctva číslo XXXX je neplatná. Vo zvyšnej časti návrh i zamietol. O trovách rozhodol, že žiadny z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania a štát nemá právo na doplatenie súdneho poplatku za návrh. Po apl. ust § 80 písm. c) O.s.p., § 262 Obchodného zákonníka, § 1 ods. 2 veta druhá Obchodného zákonníka, § 497 Obchodného zákonníka, § 37 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 39 Občianskeho zákonníka, § 132 Občianskeho zákonníka, § 451 Občianskeho zákonníka uzavrel súd, že Občiansky zákonník v § 553 výslovne nerieši situáciu, ak dlžník zabezpečovaný záväzok riadne a včas nesplní, teda ak nenastane rozvázovacia podmienka. Z podstaty tohto inštitútu ale vyplýva, že v dôsledku nesplnenia rozvázovacej podmienky sa vlastníctvo veriteľa stane nepodmieneným, v dôsledku čoho môže realizovať svoje vlastnícke právo k veci ako plnohodnotný vlastník. Za danej situácie zabezpečovací prevod práva musí plniť i funkciu uhradzovacia, v dôsledku čoho, pokiaľ by zmluva o zabezpečovacom prevode neobsahovala dojednanie o tom, ako sa zmluvné strany vypořádajú v prípade, že dlžník zaistenú pohľadávku veriteľovi neuhradí riadne a včas, by bola absolútne neplatná

pre svoju neurčitosť v zmysle § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, keďže by vyvolávala neistotu o obsahu práv a povinností účastníkov zmluvy pre prípad, že dlžník záväzok nesplní a to neistotu, ktorá nemôže byť odstránená výkladom. V danom prípade ale zmluvné strany dojednali ako sa v prípade nesplnenia záväzku bude postupovať a to v článku IV zmluvy o zabezpečovacom prevode práva. V tomto smere bolo zmluvnými stranami dojednané a to obdobne ako v článku III a V zmluvy o úvere, že v prípade, že prevádzajúci - dlžník neuspokojí pohľadávku veriteľa riadne a včas, stane sa veriteľ definitívne vlastníkom nehnuteľného majetku opísaného v zmluve, pričom nadobúdacia cena sa rovná výške nesplatenej časti úveru a definitívnym prevodom vlastníctva na veriteľa zaniká nárok dlžníka na vrátenie už uhradenej časti zabezpečovaného záväzku. Z uvedeného dojednania potom vyplýva, že navrhovateľka ako dlžníčka a prevádzateľka vlastníckeho práva nemá mať žiaden nárok na vydanie rozdielu medzi hodnotou danej nehnuteľnosti a dlžnou čiastkou vo forme nesplatenej časti úveru v rátno jeho príslušenstva. Súd bol preto názoru, že takéto dojednanie v zmluve o zabezpečení záväzku prevodom práva k nehnuteľnosti uzavretej medzi účastníkmi konania o tom, že v prípade nesplnenia záväzku sa veriteľ stane vlastníkom nehnuteľnosti za nadobúdaciu cenu, ktorá sa rovná nesplatenej časti úveru, pričom zároveň navrhovateľke ako dlžníčke a prevádzajúcej zanikne nárok na vrátenie uhradenej časti zabezpečovanej pohľadávky a to bez ohľadu na jej výšku, a bez nároku dlžníčky na vydanie rozdielu medzi hodnotu získanou veriteľom a dlhom dlžníčky vrátane súvisiacich nákladov veriteľa, resp. prebytku speňaženia predmetu zabezpečenia, je dojednanie, ktorého obsah i účel je v príkrom rozpore s dobrými mravmi. V dôsledku toho, v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, je toto dojednanie absolútne neplatným, dojednanie účastníkov tým obsahuje i prvky nedovoleného prepadného zálohu. V dôsledku uvádzaného neplatného dojednania, ktoré je možné považovať za podstatnú náležitosť zmluvy o zabezpečovacom prevode práva, ktoré tak nie je možné oddeliť od ostatného obsahu zmluvy, je podľa názoru súdu neplatná celá zmluva o zabezpečení záväzku prevodom práva k nehnuteľnosti. Zmluva o zabezpečovacom prevode práva je záväzkom akcesorickým vo vzťahu k hlavnému záväzku, ktorým je zmluva o úvere, preto nemôže existovať samostatne. Jej právny osud je spojený s osudom hlavného záväzku. V prípade posúdenia neplatnosti zmluvy o úvere by to malo automaticky za následok i neplatnosť zmluvy o zabezpečovacom prevode práva. Predmetom konania je okrem určenia neplatnosti zmluvy o zabezpečovacom prevode práva aj uplatnená pohľadávka navrhovateľky na zaplatenie sumy 23.391,14 eur s príslušenstvom, ktorú sumu zaplatila odporcovi titulom uzatvorenej zmluvy o úvere zo dňa 19.3.2007 ako nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia s odkazom na absolútnu neplatnosť tejto zmluvy. Účastníci uzavreli dňa 19.3.2007 zmluvu o úvere č. 2007/026 ako hlavný záväzok. Navrhovateľka čerpala úver vo výške 700.000,- Sk, na daný vzťah sa nevzťahuje zákon č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. V konaní však bolo nesporným, že odporca pri uzatváraní predmetnej zmluvy o úvere konal v rámci predmetu svojej obchodnej, resp. podnikateľskej činnosti, preto jeho potrebné považovať za dodávateľa a odporkyňu vystupujúcu ako fyzická osoba pri uzatváraní zmluvy bolo potrebné považovať za spotrebiteľa a zmluvu o úvere, ktorú uzavrel dodávateľ so spotrebiteľom bolo potrebné posúdiť ako spotrebiteľskú zmluvu. Spotrebiteľské zmluvy sú upravené v 5. hlave Občianskeho zákonníka v § 52 a nasledujúce, ktoré súd na daný prípad aplikoval v znení rozhodnom v čase uzavretia predmetnej zmluvy o úvere, teda ku dňu 19.3.2007. I keď si účastníci v zmluve o úvere dojednali spravovanie ich vzťahu Obchodným zákonníkom, keďže v zmysle § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od úpravy obsiahnutej v § 52 a nasledujúce Občianskeho zákonníka v neprospech spotrebiteľa, bolo nevyhnutné navrhovateľke ako spotrebiteľke poskytnúť ochranu podľa Občianskeho zákonníka. Potom v zmysle ust § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, za použitia § 39 Občianskeho zákonníka a § 1 ods. 2 Obchodného zákonníka posúdiac obsah zmluvy o úvere č. 2007/026 zo dňa 19.3.2007 uzavretej účastníkmi konania, podľa vyššie citovaných ustanovení Občianskeho zákonníka, súd dospel k záveru, že neprijateľnými podmienkami spôsobujúcimi značnú nerovnováhu a hrubý nepomer vo vzájomných právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech navrhovateľky ako spotrebiteľky a zároveň v rozpore s dobrými mravmi a preto neplatné sú prevažná väčšina jej dojednaní. Z článku I označenej ako predmet zmluvy je zrejmé, že medzi účastníkmi bolo dojednané navšenie poskytnutého úveru vo výške 700.000,- Sk o 1.008.000,- Sk, ktorá suma mala predstavovať do výšky 50 % úrok a zvyšných 50 % ako náklady na správu úveru, čo výrazne, až zjavne neprípustne prevyšuje obvyklú úrokovú mieru, pričom súd dáva do pozornosti aj skutočnosť, že úver bol poskytnutý na dobu 3 rokov. Takéto dojednanie odporuje dobrým mravom a spĺňa aj atribút neprijateľnej zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve a z uvedeného dôvodu je predmetné dojednanie navšenia úveru o 1.008.000,- Sk absolútne neplatným. Obdobne súd považoval za neprijateľné zmluvné podmienky a zároveň v rozpore s dobrými mravmi dojednanie článku III bod 1 zmluvy, v ktorom sa účastníci dohodli, že dlžník ako záruku na splatenie úveru s príslušenstvom sa zaviazal previesť zmluvou o zabezpečovacom

prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, podľa § 553 Občianskeho zákonníka, v prospech veriteľa vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam keď ďalej v bode 1 článku IV sa zmluvné strany dohodli, že dlžník uznáva, čo do základu i výšky svoj záväzok voči veriteľovi v celkovej výške 1.708.000,- Sk a súhlasí s tým, aby si veriteľ v prípade, že úver sa stane splatný, uspokojil svoju pohľadávku voči dlžníkovi spolu s príslušenstvom definitívnym nadobudnutím predmetu zabezpečenia úveru. V bode 2 tohto článku sa dlžník rovnako zaväzuje, že ak s v zmysle tejto zmluvy a zabezpečovacej zmluvy sa stane úver splatným a veriteľ definitívne nadobudne predmet zabezpečenia úveru, ktorý má do splatnosti úveru v užívaní, bezodkladne na výzvu veriteľa vystať, vypratať a takto vypratý odovzdať veriteľovi spolu s kľúčmi a to bez akéhokoľvek nároku na bytovú náhradu. Takéto dojednania sú zjavne nevýhodné pre dlžníka a rozumne neodôvodniteľné. Obdobie za neprijateľné zmluvné podmienky a v rozpore s dobrými mravmi súd považoval tie, podľa ktorých je veriteľ oprávnený účtovať dlžníkovi zmluvnú pokutu uvedenú v článku VII bod 7, keď rovnako v článku V si zmluvné strany dohodli pre prípad omeškania s dvoma mesačnými platbami splatného úroku s príslušenstvom, alebo pre prípad omeškania s jednou mesačnou platbou, resp. čo i len jej časťou dlhšie ako 3 mesiace, oprávnenie veriteľa vyhlásiť úver za okamžite splatný. Za neprijateľné zmluvné podmienky a v rozpore s dobrými mravmi súd považoval tie, podľa ktorých je veriteľ oprávnený účtovať dlžníkovi zmluvnú pokutu uvedenú v článku VII bod 7, keď rovnako v článku V si zmluvné strany dohodli pre prípad omeškania s dvoma mesačnými platbami splatného úroku s príslušenstvom, alebo pre prípad omeškania s jednou mesačnou platbou, resp. čo i len jej časťou dlhšie ako 3 mesiace, oprávnenie veriteľa vyhlásiť úver za okamžite splatný. V článku VII zmluvy je dohodnuté, že v prípade omeškania so zaplatením niektorej splátky je veriteľ oprávnený účtovať dlžníkovi zmluvnú pokutu 2 % z poskytnutého úveru a to aj opakovane. Dlžník svojím podpisom na zmluve potvrdzuje, že s prihliadnutím na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti dojednaná zmluvná pokuta nie je neprimerane vysoká. V prípade ak dlžník znemožní veriteľovi disponovať s predmetom zabezpečenia úveru (napríklad aj podaním súdnej žaloby) zaväzuje sa zaplatiť veriteľovi počas celého obdobia súdneho sporu resp. inej prekážky zmluvnú pokutu vo výške 0,25 % z celkovej dlžnej sumy za každý deň trvania tohto sporu alebo prekážky. Ak dlžník svojím konaním zmari prevod predmetu zabezpečenia úveru, je veriteľ oprávnený účtovať dlžníkovi zmluvnú pokutu 50 % z poskytnutého úveru. Ak sa dlžník na písomnú výzvu veriteľa nevystať, nevyprace a neodovzdá predmet zabezpečenia úveru veriteľovi, alebo neumožní jeho obhliadku, je veriteľ oprávnený účtovať dlžníkovi zmluvnú pokutu vo výške 150.000,- Sk. Všetky vyššie uvedené dojednania sankcií sú v hrubom nepomere k porušeniu dotknutých právnych povinností, nezodpovedajúce hospodárskemu riziku na strane veriteľa a preto neplatné, pretože sú neprijateľné a v príkrom rozpore s dobrými mravmi. Za ustanovenie spôsobujúce značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech dlžníčky ako spotrebiteľky súd tiež považoval dojednania v článku IX bod 15 a 16 týkajúce sa definitívneho prevodu predmetu zabezpečenia, ktorou sa má považovať nesplatená časť úveru so zánikom nároku dlžníka na vrátenie uhradenej časti zabezpečovanej pohľadávky a to aj z dôvodu bližšie popísaného v časti tohto rozhodnutia odôvodňujúceho dôvod neplatnosti zmluvy o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnosti. Súd pri posudzovaní danej veci rešpektoval v občianskom práve uplatňovanú zásadu, že právne úkony je treba vykladať tak, aby čo najviac zodpovedali úmyslu strán a tiež tak, aby bola pokiaľ je to možné, zachovaná ich platnosť. Akonáhle sú však zistené skutočnosti, ktoré z dôležitého záujmu spoločnosti odôvodňujú neplatnosť celého právneho úkonu, neprichádza do úvahy teória zachovania aspoň jeho čiastočnej platnosti. pri nespornosti výšky plnenia navrhovateľky z úverovej zmluvy v sume 23 391,14 eur a prevzatej sumy od odporcu 23 235,74 eur, zostal dôvodný nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia rešpektujúc ustanovenie § 451 a nasledujúceho Občianskeho zákonníka len do výšky priznanej pohľadávky 155,40 eur. V ostatnej časti uplatnenej pohľadávky potom súd návrh ako nedôvodný, spolu s príslušenstvom k nej vzťahujúceho sa, zamietol. Priznanú pohľadávku súd zaviazal odporcu zaplatiť navrhovateľke spolu s jej príslušenstvom - úrokom z omeškania v uplatnenej výške 5% ročne akceptujúc dispozičné právo navrhovateľky k návrhu na začatie konania, i keď zákonný nárok je vzhľadom na znenie ustanovenia § 517 Občianskeho zákonníka vyšší (9% ročne v čase vzniku omeškania) a to od 13.5.2009 s odkazom na § 563 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ak čas plnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí (v danom prípade si navrhovateľka uplatnila nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia), dlžník je povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal, za ktorú výzvu súd považoval doručenie návrhu na začatie konania odporcovi, keď osobitná výzva pred podaním návrhu na súd, nebola navrhovateľkou odporcovi adresovaná. O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku a to tak, že vyslovil, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, keďže ich úspešnosť vo veci vzhľadom na

rozhodnutie súdu o uplatnených nárokoch navrhovateľky bola ustálená zo strany súdu ako v prevažnej miere rovnaká.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie odporca podľa ustanovenia § 205 ods. 2 písm. a) O.s.p., že v konaní došlo k vadám uvedeným v ustanovení § 221 ods. 1 písm. f) a písm. h) O.s.p.. Postupom súdu bola odňatá možnosť účastníkovi - navrhovateľovi konať pred súdom tým, že napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa je absolútne nepreskúmateľné a neurčité. Je povinnosťou súdu riadne odôvodniť svoje rozhodnutie, pričom účastník má právo na dostatočné a presvedčivé rozhodnutie. Odporca poukazuje na skutočnosť, že vo výrokovej časti napadnutého rozsudku súd zaviazal k úhrade 155,04 eura s úrokom z omeškania však neurčil na základe akého právneho titulu k zaplateniu predmetnej sumy peňazí. Zrejme vychádzal zo skutočnosti, že zmluvu o úvere uzavretú medzi stranami 19. marca 2007 považoval za absolútne neplatný právny úkon a teda v zmysle ustanovenia § 457 O.Z. sú si strany povinné vrátiť navzájom poskytnuté plnenia. Túto skutočnosť však vo výroku napadnutého rozhodnutia súd neuviedol. Súd neurčil neplatnosť zmluvy o úvere zo dňa 19.03.2007, určil len neplatnosť zmluvy o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva. Zmluva o prevode zabezpečovacieho práva tak bola zmluvou akcesorickou k hlavnému zmluvnému záväzku, k zmluve o úvere. Z toho dôvodu, že súd nekonštatoval neplatnosť zmluvy o úvere, nebol daný právny titul na zaplatenie sumy 155,04 euro s príslušenstvom. Keďže rozhodnutia súdom musia byť odôvodnené a musia obsahovať odpovede súdu na všetky argumenty prednesené stranami, ktoré viedli k rozhodnutiu a dôvody musia byť špecifikované s pohľadom na skutkové zistenia okolností prípadu, nie len odkazovať na určité časti zákonov, poukázal odvolateľ vo svojom odvolaní na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva - rozsudok Ruiz Torija proti Španielsku z 09.12.1994. Súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nedostatočne zistil skutkový stav. Neprihliadol na odporcom vznesenú námietku premlčania vo vzťahu v časti žalovaného nároku na zaplatenie sumy 23.391,14 euro, odporca vzniesol námietku premlčania 19.01.2012, súd sa touto okolnosťou pri určení povinnosti zaplatiť navrhovateľke sumu 155,04 eura absolútne nezaoberal a na túto okolnosť neprihliadol. Odporca má za to, že súd nesprávne vec právne posúdil tým, že nedostatočne zistil skutkový stav otázky vznesenej námietky premlčania. Súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Súd nesprávne vyhodnotil vykonané dôkazy, keď mal za preukázané, že ustanovenia zmluvy o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva sú absolútne neplatné s uvedeným názorom súdu prvého stupňa sa odporca nemôže v žiadnom prípade stotožniť, podľa názoru odporcu ustanovenia zmluvy o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva sú absolútne legitímne, opierajúce sa o zákonnú úpravu uvedeného zisťovacieho inštitútu, v žiadnom prípade nemožno považovať ustanovenia predmetnej zmluvy za odporujúce dobrým mravom. Navrhovateľka predmetné zmluvy podpísala slobodne, vážne a zrozumiteľne ani za nápadne nevýhodných podmienok. Je účelové tvrdenie a v rozpore so skutočnosťou, že navrhovateľka nevedela aké zmluvy podpisuje, mala možnosť v lehote dvoch kalendárnych dní od predmetnej zmluvy odstúpiť. Uvedenú možnosť nevyužila, súhlasila s uzatvorením zmlúv práve so spoločnosťou odporcu. Nebola nútená podpísať predmetné zmluvy práve s odporcom. Navrhovateľka si uvedomovala vážnosť daných právnych úkonov a slobodne ich urobila. Predmetom podnikania odporcu je okrem iného aj poskytovanie pôžičiek a úverov. Zo samotnej podstaty ustanovenia zákona číslo 513/1991 Z.z. Obchodného zákonníka o zmluve o úvere vyplýva, že veriteľ poskytne v prospech dlžníka peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky. Žiaden právny predpis neustanovuje maximálnu výšku úrokov v takýchto prípadoch. Výška úrokov bola v texte zmluvy riadne uvedená, žalobkyňa mala možnosť s výškou sa oboznámiť a keď s ňou súhlasila potvrdila to svojím podpisom na zmluvách. K uzatvoreniu zmlúv došlo slobodne a vážne. Ak odvolateľ tvrdí, že súd prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, tak odôvodňuje, že nesprávne posúdil skutkové a právne okolnosti prípadu, pričom na niektoré podstatné okolnosti žiadnym spôsobom neprihliadol. Ide predovšetkým o okolnosť určenia neplatnosti zmluvy o prevode zabezpečovacieho práva. Táto zmluva obsahovala všetky zákonné náležitosti v zmysle ustanovenia § 553 OZ, ak by súd posúdil otázku dojednania medzi účastníkmi vo vzťahu k neplatnému záväzku a následného odstúpenia od zmluvy ako neplatnú, bolo namieste konštatovať neplatnosť uvedeného právneho úkonu len z časti, nakoľko ostatné ustanovenia boli platné. Hoci sa súd vo svojom odôvodnení pomerne široko venoval otázke neplatnosti samotnej zmluvy o úvere, vo výrokovej časti neurčil jej neplatnosť. Nesprávne posúdil obsah predmetnej zmluvy o úvere, keď konštatoval v odôvodnení neplatnosť viacerých jej ustanovení. Odporca je toho názoru, že súd nesprávne právne vec posúdil, nakoľko zmluva o úvere obsahovala tiež všetky podstatné náležitosti. Ak súd konštatoval neplatnosť len niektorých častí ustanovení zmluvy, mal aplikovať ustanovenie § 41 a konštatovať neplatnosť len časti právneho úkonu, nie ako celku. Nemožno sa tiež stotožniť s tvrdením, že zmluva o

úvere je neplatná ako celok. Na uvedenú zmluvu bolo potrebné dôsledne aplikovať ustanovenie § 41 OZ, pričom súd by nepochybne musel dôjsť k záveru, že ak by bolo možné konštatovať neplatnosť zmluvy, týkala by sa len časti o ustanovení. Súd svoje rozhodnutie odôvodnil okrem iného aj tým, že akonáhle sú zistené skutočnosti, ktoré z dôležitého záujmu spoločnosti odôvodňujú neplatnosť celého právneho úkonu, neprichádza do úvahy teória zachovania aspoň jeho čiastočnej neplatnosti. Odporcovi nie však nie je známe aký dôležitý záujem spoločnosti odôvodňuje neplatnosť celého právneho úkonu, nakoľko súd tento dôležitý záujem nijakým spôsobom nešpecifikoval. Odporca sa nestotožňuje so záverom súdu, že na zmluvu o úvere sa vzťahujú ustanovenia § 52 až § 54 OZ. Súd teda nesprávne právne posúdil uvedenú zmluvu ako spotrebiteľskú, pričom tento svoj záver neodôvodnil žiadnym relevantným spôsobom. Odporca je toho názoru, že v žiadnom prípade nebola splnená podmienka uvedená v § 52 OZ, že by nemala navrhovateľka možnosť individuálne ovplyvniť obsah vopred pripraveného návrhu zmluvy. Toto nebolo nijakým spôsobom preukázané, pretože navrhovateľka sa k obsahu predmetných zmlúv nielenže mohla vyjadriť, mohla sa aj dožadovať ich zmeny a navyše ich vôbec nemusela podpísať. Odvolateľ tiež nesúhlasil s rozhodnutím o trovách konania, nakoľko v danom prípade súd nezákonne rozhodol vo veci samej čo má za následok aj samotné rozhodnutie o trovách konania. Preto navrhol, aby zmysle ustanovenia § 221 ods. 1 písm. f) a písm. h) O.s.p. odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie vo veci.

Vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľka poukázala na to, že súd prvého stupňa vo veci vykonal dostatočné dokazovanie, vec po právnej stránke správne právne posúdil, súd prvého stupňa na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam. Skutkové zistenia majú oporu vo vykonanom dokazovaní. Nie je pravdivé tvrdenie odporcu, že súd prvého stupňa nesprávne vyhodnotil jednotlivé dôkazy. Je neodôvodnená námietka odporcu, že hoci sa zoširoka venovalo otázke neplatnosti úverovej zmluve, vo výroku rozsudku súd neurčil jej neplatnosť nakoľko žaloba navrhovateľky v časti, ktorou sa domáhala od odporcu zaplata sumy 23.391,14 eur je žalobou na plnenie a nie na určenie, kedy súd vo výroku rozsudku, ak by bol na to naliehavý právny záujem, musel by potom rozhodnúť, či táto úverová zmluva je neplatným právnym úkonom. Keďže išlo o žalobu o plnenie, súd vo výroku nemá čo určovať či úverová zmluva je alebo nie je neplatným právnym úkonom, ale touto skutočnosťou sa musel zaoberať len v odôvodnení rozsudku. Neobstojí preto tvrdenie žalovaného v jeho odvolaní, že súd pri posudzovaní neplatnosti právneho úkonu nepostupoval v zmysle ustanovenia § 41 OZ. Žiadala preto rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdiť.

Krajský súd Trnava ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), prejednal vec obsahom a dôvodmi podaného odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), potom čo zistil, že odvolanie je podané včas a oprávnenou osobou (§ 201 a § 204 O.s.p.), postupom bez nariadenia pojednávania podľa ustanovenia § 214 ods. 2 O.s.p. v P zverejnením termínu vyhlásenia rozhodnutia na úradnej tabuli súdu podľa ustanovenia § 156 ods. 3 O.s.p., pretože zistil, že rozhodnutie súdu 1. stupňa je vecne správne.

Podľa ustanovenia § 219 ods. 2 O.s.p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplní na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

V zmysle ust. § 157 ods. 2 O.s.p., v odôvodnení rozsudku, a v spojení s ust. § 167 ods. 2 O.s.p. i uznesenia, (použitých s odkazom na § 251 ods. 4 O.s.p.), súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Z ust. § 157 ods. 2 O.s.p. vyplýva, že odôvodnenie rozhodnutia má obsahovať výklad opodstatnenosti, pravdivosti, zákonnosti a spravodlivosti samotného výroku rozsudku. Súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vyporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Účelom odôvodnenia rozhodnutia predovšetkým je preukázať správnosť rozhodnutia a jeho odôvodnenie súčasne musí byť i prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutia, t.j. musí byť preskúmateľné.

Spravodlivým prejednaním veci je súdne konanie, ktoré rešpektuje všetky procesné zásady a princípy, ktoré tvoria súčasť štruktúry základných ľudských práv a slobôd. Podľa nálezu Ústavného súdu I.ÚS 26/94 obsah práva na súdnu ochranu uvedený v čl. 46 ods. 1 Ústavy nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva na súdnu ochranu alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Jeho obsahom je i zákonom upravené relevantné konanie súdov. Každé konanie súdu, ktoré je v rozpore so zákonom je potom porušením Ústavou zaručeného práva na súdnu ochranu. Pod odňatím možnosti konať pred súdom treba potom rozumieť závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy a čl. 36 ods. 1 Listiny je potom aj právo účastníka na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Vyjadruje to aj znenie vyššie citovaného ust. § 157 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku.

Keďže v zmysle ustanovenia § 212 ods. 1 O.s.p. len je súd viazaný obsahom a dôvodmi podaného odvolania zaoberal sa najskôr tým či je rozhodnutie preskúmateľná, pretože ako odvolací dôvod odvolateľov uviedol práve odňatie možnosti konať účastníkovi - navrhovateľovi z dôvodu nepreskúmateľnosti rozhodnutia. Rozhodnutie súdu 1. stupňa je zdôvodnené v zmysle ustanovenia § 157 ods. 2 O.s.p. Pretože prvostupňový súd jasne a výstižne vysvetlil, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie jednoznačne ho uviedol akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil a z akých dôkazov vychádzal ako vec právne posúdil správne zdôvodnil v časti, v ktorej zamietol z akých dôvodov považoval v týchto častiach nárok za neopodstatnený neodôvodneným a naopak dostatočne vysvetlil nielen s poukazom na všetky skutočnosti získané vykonaným dokazovaním a tiež aj s poukazom na právne závery prečo v ostatnej časti vyhovel návrhu.

Na zdôraznenie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia uvádza odvolací súd tu ďalšie dôvody : z LV č. XXXX Správy katastra Trnava, pre katastrálne územie M. vyplýva, že ako vlastník bytu č. XX nachádzajúceho sa na 1. poschodí obytného domu - 72 b. j. S. XX - XX, postaveného na parcele č. 1635/36, súpisné číslo XXXX v spoluvlastníckom podiele 1/1 spolu s podielom priestoru na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu a k pozemku, na ktorom je obytný dom postavený v spoluvlastníckom podiele 663/50506 je vedený odporca titulom zmluvy o zabezpečení záväzku prevodom vlastníckeho práva k nehnuteľnosti právoplatné dňa 25.4.2007.

I keď si účastníci v zmluve o úvere dojednali spravovanie ich vzťahu Obchodným zákonníkom odporca pri uzatváraní predmetnej zmluvy o úvere konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a je potrebné ho považovať za dodávateľa a navrhovateľku bolo potrebné považovať za spotrebiteľa a zmluvu o úvere, ktorú uzavrel dodávateľ so spotrebiteľom bolo potrebné posúdiť ako spotrebiteľskú zmluvu. Spotrebiteľské zmluvy sú upravené v 5. hlave Občianskeho zákonníka v § 52 a nasledujúce, ktoré súd na daný prípad aplikoval v znení rozhodnom v čase uzavretia predmetnej zmluvy o úvere, teda ku dňu 19.3.2007. V zmysle § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od úpravy obsiahnutej v § 52 a nasledujúce Občianskeho zákonníka v neprospech spotrebiteľa, bolo nevyhnutné navrhovateľke ako spotrebiteľke poskytnúť ochranu podľa Občianskeho zákonníka

Podľa ustanovenia § 553 Občianskeho zákonníka splnenie záväzku možno zabezpečiť dočasným prevodom práva dlžníka alebo tretej osoby v prospech veriteľa (ďalej len "zabezpečovací prevod práva"). Pri zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva sa dočasne prevádza vlastníctvo k prevádzanej veci podľa všeobecných ustanovení o nadobudnutí vlastníctva zmluvou (§ 133). Ak je prevádzané právo zapísané v katastri nehnuteľností alebo v inom verejnom registri, veriteľ je povinný oznámiť dočasnosť prevodu práva v katastri nehnuteľností alebo v inom verejnom registri. Uspokojením zabezpečenej pohľadávky prechádza právo späť na toho, kto ho previedol. Pri zabezpečovacom prevode práva spojeného s cenným papierom sa postupuje primerane podľa osobitného predpisu.

Zmluvou o zabezpečovacom prevode práva podľa citovaného § 553 Občianskeho zákonníka, planého v čase uzatvorenia zmluvy zabezpečovací prevod práva spočíva v podmienenom prevode práva z dlžníka na veriteľa. Zmyslom tohto prevodu je predovšetkým motivovať dlžníka na riadnom a včasnom

splnení jeho závázku. Keďže zabezpečovací prevod práva má akcesorickú povahu, musí existovať ako predmet zaistenia platný hlavný závázok. Pre zmluvu o zabezpečovacom prevode práva ustanovenie § 553 Občianskeho zákonníka nezakotvuje žiadne zvláštne obsahové náležitosti. Zmluva však musí byť dostatočne určitá. To znamená, že musí v nej byť vymedzenie zmluvných strán, zabezpečovaného závázku a určenie práva, ktoré dlžník prevádza v prospech veriteľa. Z obsahu zmluvy musí byť tiež zrejmé, že ide iba zabezpečovací prevod práva a nie o prevod trvalý. Zabezpečovací prevod práva je bezodplatný a je umožnený § 132 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Vzhľadom na to, že zmluvné strany dojednali ako sa v prípade nesplnenia závázku bude postupovať a to v článku IV zmluvy o zabezpečovacom prevode práva a bolo zmluvnými stranami dojednané a to obdobne ako v článku III a V zmluvy o úvere, že v prípade, že prevádzajúci - dlžník neuspokojí pohľadávku veriteľa riadne a včas, stane sa veriteľ definitívne vlastníkom nehnuteľného majetku opísaného v zmluve, pričom nadobúdacía cena sa rovná výške nesplatenej časti úveru a definitívnym prevodom vlastníctva na veriteľa zaniká nárok dlžníka na vrátenie už uhradenej časti zabezpečovaného závázku, navrhovateľka ako dlžníčka a prevádzateľka vlastníckeho práva nemá mať žiaden nárok na vydanie rozdielu medzi hodnotou danej nehnuteľnosti a dlžnou čiastkou vo forme nesplatenej časti úveru v rátnane jeho príslušenstva. Takéto dojednanie v zmluve o zabezpečení závázku prevodom práva k nehnuteľnosti uzavretej medzi účastníkmi konania o tom, že v prípade nesplnenia závázku sa veriteľ stane vlastníkom nehnuteľnosti za nadobúdaciu cenu, ktorá sa rovná nesplatenej časti úveru, pričom zároveň navrhovateľke ako dlžníčke a prevádzajúcej zanikne nárok na vrátenie uhradenej časti zabezpečovanej pohľadávky a to bez ohľadu na jej výšku, a bez nároku dlžníčky na vydanie rozdielu medzi hodnotu získanou veriteľom a dlhom dlžníčky vrátane súvisiacich nákladov veriteľa, resp. prebytku speňaženia predmetu zabezpečenia, je v príkrom rozpore s dobrými mravmi. Veriteľ poskytol dlžníkovi úver vo výške 700.000,- Sk, ktorý činil s navršením pohľadávku voči dlžníkovi vo výške 1.708.000,- Sk. Splatnosť úveru s príslušenstvom bola stanovená do 19.3.2010. Navršenie podľa zmluvy predstavovalo 50 % úrok a zvyšných 50 % náklady na správu poskytnutého úveru spolu so všetkou administratívou s tým spojenou. Dlžník podpisom potvrdil prevzatie úveru (článok I). Za neoddeliteľnú súčasť zmluvy bol v článku II bod 2 zmluvy vyhlásený splátkový kalendár obsiahnutý v článku XII, podľa ktorého mal byť úver v rátnane príslušenstva splatený v splátkach po 28.000,- Sk pri prvých 36. splátkach a 37. splátka vo výške 700.000,- Sk. Navrhovateľka podľa názoru súdu konala slobodne, vážne, zrozumiteľne, súd ju považoval za osobu schopnú byť pozornou, chápravou a to minimálne vychádzajúc z jej vzdelania, schopnú konať s riadnym vedomím zodpovednosti za takéto svoje konanie, teda pokiaľ sa aj správala popísaným spôsobom t.j. ľahostajne vo vzťahu k procesu uzatvárania zmlúv a dôverčivo vo vzťahu k svojmu vtedajšiemu priateľovi, je zrejmé, že musí niesť následky takéhoto konania a obranu založenú na spochybnení prevzatia peňažnej sumy 23 235,74 eur (700 000 Sk) spôsobom, že túto síce prevzala, ale následne tieto peniaze odovzdala svojmu priateľovi, ktorý jej ich už nevrátil, neobstojí. Vzhľadom na uvádzané potom, pri nespornosti výšky plnenia navrhovateľky z úverovej zmluvy v sume 23 391,14 eur a prevzatej sumy od odporcu 23 235,74 eur, zostal dôvodný nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia rešpektujúc ustanovenie § 451 a nasledujúceho Občianskeho zákonníka len do výšky priznanej pohľadávky 155,40 eur. V ostatnej časti uplatnenej pohľadávky posúdiac obsah zmluvy o úvere č. 2007/026 zo dňa 19.3.2007 uzavretej účastníkmi konania, podľa vyššie citovaných ustanovení Občianskeho zákonníka, súd dospel k záveru, že neprijateľnými podmienkami spôsobujúcimi značnú nerovnováhu a hrubý nepomer vo vzájomných právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech navrhovateľky ako spotrebiteľky a zároveň v rozpore s dobrými mravmi a preto neplatné sú prevažná väčšina jej dojednaní, potom súd návrh ako nedôvodný, spolu s príslušenstvom k nej vzťahujúceho sa, správne zamietol. Za ustanovenie spôsobujúce značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech dlžníčky ako spotrebiteľky správne teda súd považoval dojednania v článku IX bod 15 a 16 týkajúce sa definitívneho prevodu predmetu zabezpečenia, ktorou sa má považovať nesplatená časť úveru so zánikom nároku dlžníka na vrátenie uhradenej časti zabezpečovanej pohľadávky a to aj z dôvodu bližšie popísaného v časti tohto rozhodnutia odôvodňujúceho dôvod neplatnosti zmluvy o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnosti. Rovnako za neprijateľné zmluvné podmienky a v rozpore s dobrými mravmi súd správne označil dojednania aj v článku VII bod 7, podľa ktorých je veriteľ oprávnený účtovať dlžníkovi zmluvnú pokutu, v článku V pre prípad omeškania s dvoma mesačnými platbami splatného úroku s príslušenstvom, alebo pre prípad omeškania s jednou mesačnou platbou, resp. čo i len jej časťou dlhšie ako 3 mesiace, oprávnenie veriteľa vyhlásiť úver za okamžite splatný, ako aj, že definitívnym prevodom predmetu zabezpečenia úveru na veriteľa zaniká nárok dlžníka na vrátenie

uhradenej časti zabezpečovacej pohľadávky, pričom zmluvné strany prehlasujú, že tento záväzok nie je v rozpore s dobrými mravmi, je platný a právne relevantný

Navrhovateľ žiadal náhradu trov odvolacieho konania z vám vyjadrenie k odvolaniu vo výške 731,26 euro + režijný paušál 7,63 euro za vyjadrenie k odvolaniu výška advokátskej odmeny bolo uplatňované v zmysle ustanovenia § 10 ods. 1, 2 a ustanovenia § 13 ods. 3 vyhl. č. 655/ 2004 Z.z. v platnom znení . O náhrade trov konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 a 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku tak ako súd I. stupňa keďže ich úspešnosť vo veci vzhľadom na rozhodnutie súdu o uplatnených nárokoch navrhovateľky bola ustálená zo strany súdu ako v prevažnej miere rovnaká. Tak ako súd I. stupňa aj odvolací súd vychádzal z toho, že návrhu navrhovateľky na určenie neplatnosti právneho úkonu bolo vyhovie, pričom v časti uplatneného nároku na zaplatenie pohľadávky bola navrhovateľka v značnej miere neúspešná (uplatnená pohľadávka vo výške 23 391,14 eur bola priznaná len do zanedbateľnej výšky 155,40 eur vzhľadom na jej uvedenú uplatnenú výšku), z čoho je možné prijať záver o prevažnej miere rovnakej úspešnosti účastníkov konania vo veci.

Toto rozhodnutie bolo prijaté v senáte počtom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať odvolanie.